

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 12 lutego 2009 r.

**o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
ustawy o referendum ogólnokrajowym oraz ustawy - Ordynacja wyborcza
do Parlamentu Europejskiego**

(druk nr 457)

USTAWA z dnia 27 września 1990 r. O WYBORZE PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544, z późn. zm.)

<Art. 40da.

Na wniosek komitetu odpowiednie organy mają obowiązek wydać decyzję o nadaniu numeru REGON i NIP, najpóźniej do końca drugiego dnia roboczego następującego po dniu zgłoszenia wniosku o nadanie numeru.>

[Art. 40e.

Komitet nabywa osobowość prawną, w zakresie wykonywania zadań wynikających z ustawy, z dniem zarejestrowania przez Państwową Komisję Wyborczą.]

Art. 84.

<1.>Finansowanie kampanii wyborczej jest jawne.

<2. Komitet ma obowiązek utworzenia, w terminie 7 dni od dnia zarejestrowania komitetu, swojej strony internetowej, na której umieszcza się informacje określone w ustawie.

3. Pełnomocnik informuje Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu strony internetowej komitetu i jej adresie w terminie 7 dni od dnia zarejestrowania komitetu. Państwowa Komisja Wyborcza podaje informację o adresach stron internetowych zarejestrowanych komitetów w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.>

Art. 84a.

1. Wydatki ponoszone przez komitety w związku z wyborami są pokrywane z ich źródeł własnych.

[2. Komitet może pozyskiwać i wydatkować środki od dnia nabycia osobowości prawnej.]

3. Komitet może wydatkować zgromadzone środki jedynie na cele związane z wyborami.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

Art. 84b.

1. Za gospodarkę finansową komitetu odpowiedzialny jest jego pełnomocnik finansowy.
2. Pełnomocnikiem finansowym nie może być:
 - 1) kandydat na Prezydenta Rzeczypospolitej,
 - 2) pełnomocnik, o którym mowa w art. 40a ust. 7,
 - 3) funkcjonariusz publiczny w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego.
3. Można być pełnomocnikiem finansowym tylko jednego komitetu.

< Art. 84ba.

Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetu ponoszą solidarnie osoby wchodzące w skład komitetu.>

[Art. 85.

1. *Osoby fizyczne, osoby prawne i inne jednostki organizacyjne, z zastrzeżeniem art. 86, mogą przekazywać środki na cele kampanii wyborczej prowadzonej przez komitet.*
2. *Środki finansowe osób prawnych, przekazywane na cele kampanii wyborczej, mogą pochodzić wyłącznie z zysku.*
3. *Przepis ust. 2 dotyczy również nieodpłatnego świadczenia usług.*
4. *Środki finansowe komitetu gromadzi się na koncie bankowym, z tym że środki pochodzące od osób prawnych, z wyłączeniem partii politycznych, oraz pochodzące od anonimowych ofiarodawców ze zbiorów publicznych gromadzone są na osobnych subkontach konta komitetu.*
5. *Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na jeden komitet nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym rozpoczęcie kampanii wyborczej.*
6. *Łączna suma wpłat od podmiotu innego niż ten, o którym mowa w ust. 5, z wyłączeniem partii politycznych, na jeden komitet nie może przekraczać 100-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym rozpoczęcie kampanii wyborczej.*
7. *Kwoty przekraczające 2-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, z wyłączeniem kwot pochodzących ze zbiorów publicznych, mogą być wpłacane na komitet jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.*
8. *Do wydatków komitetu wlicza się wartość darowizn niepieniężnych pozyskanych przez komitet.*

Art. 86.

1. *Komitetowi nie mogą być przekazywane środki finansowe pochodzące:*
 - 1) *z budżetu państwa,*
 - 2) *od państwowych jednostek organizacyjnych,*
 - 3) *z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, związków jednostek samorządu terytorialnego i innych samorządowych osób prawnych, a także z budżetu stowarzyszeń i innych zrzeszeń jednostek samorządu terytorialnego,*
 - 4) *od przedsiębiorców państwowych, a także przedsiębiorców z udziałem Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, związków jednostek samorządu terytorialnego oraz innych samorządowych osób prawnych, a także z udziałem stowarzyszeń i innych zrzeszeń jednostek samorządu terytorialnego - z wyłączeniem spółek publicznych,*

- 5) *od osób prawnych i jednostek organizacyjnych korzystających, w ciągu ostatnich 2 lat od dnia zarządzenia wyborów, ze środków publicznych - z wyłączeniem partii politycznych,*
- 6) *od podmiotów zależnych, w rozumieniu przepisów prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi, od podmiotów wymienionych w pkt 2-5.*
2. *Komitet nie może przyjmować środków finansowych pochodzących od:*
 - 1) *osób fizycznych nie mających miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą,*
 - 2) *cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,*
 - 3) *osób prawnych nie mających siedziby na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,*
 - 4) *innych podmiotów nie mających siedziby na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, posiadających zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu,*
 - 5) *osób prawnych z udziałem podmiotów zagranicznych - z wyłączeniem spółek publicznych,*
 - 6) *obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, misji specjalnych i organizacji międzynarodowych oraz innych obcych przedstawicielstw korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych na mocy umów, ustaw lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych.*
3. *Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wartości niepieniężnych.*

Art. 87.

1. *Pełnomocnik finansowy może organizować zbiórki publiczne środków finansowych na cele związane z wyborami, na zasadach określonych w przepisach o zbiorce publicznych.*
2. *Organizowanie zbiórki publicznej, o której mowa w ust. 1, nie wymaga uzyskania pozwolenia.*
3. *Pełnomocnik finansowy obowiązany jest przechowywać dokumenty związane ze zbiórką publiczną przez okres 12 miesięcy od dnia wyborów.*

Art. 87a.

1. *Zabrania się przekazywania środków finansowych i wartości niepieniężnych przez jeden komitet na rzecz innego komitetu.*
2. *Zabrania się pozyskiwania przez komitet środków oraz ich wydawania po dniu złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 87g.]*

< Art. 85.

1. **Środki finansowe komitetu mogą pochodzić jedynie z wpłat osób fizycznych oraz wpłat z funduszy wyborczych partii politycznych tworzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857, z późn. zm.), z zastrzeżeniem ust. 2-4.**
2. **Komitet nie może przyjmować środków finansowych pochodzących od:**
 - 1) **osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą;**
 - 2) **cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.**

3. Komitetowi nie wolno przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne.
4. Komitet może zaciągać kredyty bankowe tylko na cele związane z wyborami. Poręczycielem kredytu może być wyłącznie osoba fizyczna, z tym, że zobowiązanie poręczyciela nie może być wyższe od wymienionej w art. 86 ust. 5 łącznej sumy wpłat od osoby fizycznej. Ograniczenie wysokości zobowiązania poręczyciela nie dotyczy osób wchodzących w skład komitetu.

Art. 86.

1. Środki finansowe komitetu mogą być gromadzone wyłącznie na rachunku bankowym.
2. Komitet może gromadzić środki finansowe wyłącznie na jednym rachunku bankowym.
3. Umowa rachunku bankowego zawarta w imieniu komitetu musi zawierać zastrzeżenie o wymaganym ustawą sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu oraz dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych przez komitet, a także o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat.
4. Środki finansowe mogą być wpłacane na rzecz komitetu jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.
5. Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów.

Art. 87.

Zabronione jest przeprowadzanie przez komitet zbiórek publicznych.

Art. 87a.

1. Zabrania się pozyskiwania środków przez komitet:
 - 1) przed dniem zarejestrowania komitetu przez Państwową Komisję Wyborczą;
 - 2) po dniu wyborów.
2. Zabrania się wydatkowania środków przez komitet:
 - 1) przed dniem zarejestrowania komitetu przez Państwową Komisję Wyborczą;
 - 2) po dniu złożenia sprawozdania wyborczego, o którym mowa w art. 87g ust. 1.>

[Art. 87c.

Wydatki komitetu ze środków pochodzących od osób prawnych, z wyłączeniem partii politycznych, nie mogą przekraczać 60% limitu, o którym mowa w art. 84d.

Art. 87d.

Wydatki komitetu ze środków pochodzących od anonimowych ofiarodawców ze zbiórek publicznych, w rozumieniu przepisów o zbiórkach publicznych, nie mogą przekraczać 10% limitu, o którym mowa w art. 84d.]

Art. 87e.

Wszelkie wezwania i informacje pisemne dostarczane przez komitet, mające na celu pozyskanie środków na wybory, muszą zawierać informację o treści przepisów [art. 85 ust. 2, 3 i 5-7, art. 86, art. 87f, art. 88f pkt 1 i 3 oraz art. 88g pkt 2] < art. 85 ust. 1-3, art. 86 ust. 4 i 5, art. 87f ust. 1-3, 5, 7 i 8, art. 88f pkt 2-4 oraz art. 88g pkt 2>.

<Art. 87ea.

1. Komitet jest obowiązany prowadzić rejestry:

- 1) zaciągniętych kredytów, zawierający nazwę banku udzielającego kredytu i wszystkie istotne warunki jego uzyskania, w szczególności: datę udzielenia kredytu, jego wysokość, oprocentowanie i inne koszty uzyskania, zobowiązania poręczycieli oraz ustalony termin spłaty;**
 - 2) wpłat o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów, ze wskazaniem imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania takiej osoby.**
- 2. Rejestry, o których mowa w ust. 1, komitet jest obowiązany umieszczać na swojej stronie internetowej i uaktualniać w taki sposób, aby informacje o kredytach i wpłatach ujawniane były w terminie 7 dni od dnia udzielenia kredytu lub dokonania wpłaty.**
- 3. Rejestry, o których mowa w ust. 1, powinny być umieszczone na stronie internetowej komitetu co najmniej do dnia podania przez Państwową Komisję Wyborczą do wiadomości publicznej w trybie określonym w art. 87g ust. 7 sprawozdania wyborczego, o którym mowa w art. 87g ust. 1.**
- 4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia wzory rejestrów, o których mowa w ust. 1, sposób ich prowadzenia, a także sposób ich przekazania Państwowej Komisji Wyborczej, uwzględniając w szczególności:**
- 1) zakres danych zawartych w rejestrach;**
 - 2) metody aktualizacji rejestrów;**
 - 3) sposób prezentacji informacji zawartych w rejestrach na stronie internetowej komitetu;**
 - 4) rodzaj i format oprogramowania nośnika elektronicznego, na którym przekazuje się rejestry Państwowej Komisji Wyborczej.>**

[Art. 87f.

- 1. Korzyści majątkowe przekazane albo przyjęte przez komitet z naruszeniem zakazów określonych w art. 84d, art. 85 ust. 2-7, art. 86, art. 87a, art. 87b, art. 87c, art. 87d podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej wartość.*
- 2. Sądem właściwym do orzekania w sprawach przepadku korzyści majątkowych, o których mowa w ust. 1, jest Sąd Okręgowy w Warszawie.*

3. *Wniosek o orzeczenie przepadku korzyści majątkowej wnosi do sądu Państwowa Komisja Wyborcza.*
4. *Do postępowania w sprawie przepadku korzyści majątkowej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.]*

< Art. 87f.

1. **Korzyści majątkowe przyjęte przez komitet z naruszeniem przepisów ustawy podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.**
2. **Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi z naruszeniem przepisów ustawy, których komitet nie przyjął lub które zwrócił w terminie 30 dni od dnia przekazania.**
3. **Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi z naruszeniem przepisów ustawy, które to korzyści lub ich równowartość zostały, w terminie 14 dni od dnia doręczenia komitetowi postanowienia o odrzuceniu jego sprawozdania wyborczego, a w przypadku złożenia skargi, o której mowa w art. 87i ust. 1 - w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez Sąd Najwyższy, dobrowolnie wpłacone na konto urzędu skarbowego właściwego dla siedziby komitetu. Korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym komitet przekazuje temu urzędowi skarbowemu. Potwierdzenie przekazania korzyści majątkowej lub jej równowartości komitet przedstawia Państwowej Komisji Wyborczej.**
4. **Przyjęcie korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów ustawy stwierdza Państwowa Komisja Wyborcza, w postanowieniu o odrzuceniu sprawozdania wyborczego.**
5. **W przypadku niewykonania czynności, o których mowa w ust. 3 zdanie pierwsze i drugie, albo jednej z tych czynności, Państwowa Komisja Wyborcza występuje do sądu przeciwko osobom, o których mowa w art. 84ba, o orzeczenie przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości oraz wydanie tej korzyści majątkowej lub zapłatę jej równowartości.**
6. **Sądem właściwym do orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest Sąd Okręgowy w Warszawie.**
7. **Egzekucja korzyści majątkowej lub jej równowartości następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organem egzekucyjnym jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo dla siedziby komitetu.**
8. **Przejęte rzeczy ruchome, wierzytelności i inne prawa majątkowe naczelnik urzędu skarbowego spienięża według przepisów o egzekucji należności pieniężnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.**
9. **Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym.>**

Art. 87g.

[1. Pełnomocnik finansowy, w ciągu 3 miesięcy od dnia wyborów, przedkłada Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach

finansowych komitetu, zwane dalej "sprawozdaniem wyborczym", wraz z opinią biegłego rewidenta o sprawozdaniu oraz z dokumentami, o których mowa w ust. 4.]

- <1. Pełnomocnik finansowy, w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów, przedkłada Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu, zwane dalej „sprawozdaniem wyborczym”, wraz z opinią biegłego rewidenta o sprawozdaniu, rejestrami, o których mowa w art. 87ea, oraz dokumentami, o których mowa w ust. 4.>**
2. Biegłego rewidenta, o którym mowa w ust. 1, wybiera Państwowa Komisja Wyborcza.
3. Koszty sporządzenia opinii, o której mowa w ust. 1, pokrywane są z budżetu państwa w części 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określa, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania wyborczego oraz szczegółowy zakres zawartych w nim informacji, a także wykaz rodzajów dokumentów, jakie należy załączyć do sprawozdania, tak aby umożliwiły weryfikację podanych w sprawozdaniu informacji. *[Wzór powinien określać w szczególności:*
- 1) *wskazanie w sprawozdaniu wszystkich osób prawnych, które przekazały darowizny na rzecz komitetu,*
- 2) *wykazanie stanu subkont, o których mowa w art. 85 ust. 4.]*
- [5. Wartość pozyskanych darowizn niepieniężnych oraz świadczonych na rzecz komitetu usług podaje się w sprawozdaniu wyborczym w wysokości możliwych do uzyskania cen ich sprzedaży netto nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacji.*
6. *Przepisu ust. 5 nie stosuje się do nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez podmioty inne niż przedsiębiorcy.]*
7. Sprawozdanie wyborcze komitetu Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" *[w terminie 7 dni]* **< w terminie miesiąca >** od dnia złożenia go Państwowej Komisji Wyborczej. **< Sprawozdanie wyborcze przedkłada Państwowej Komisji Wyborczej, wraz z rejestrami, o których mowa w art. 87ea, podawane jest przez nią do wiadomości publicznej, na okres co najmniej 1 roku od dnia wyborów, w Biuletynie Informacji Publicznej.>**
8. Pełnomocnik finansowy w wypadku uzyskania nadwyżki pozyskanych środków na cele związane z wyborami nad poniesionymi wydatkami jest obowiązany przekazać tę nadwyżkę instytucji charytatywnej. Informację o przekazaniu nadwyżki pełnomocnik finansowy podaje do publicznej wiadomości w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym najpóźniej w ciągu 30 dni od daty przyjęcia sprawozdania wyborczego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Art. 87h.

[1. Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania wyborczego przyjmuje albo, w razie stwierdzenia naruszenia przez komitet przepisów ustawy dotyczących finansowania kampanii wyborczej, odrzuca sprawozdanie.]

<1. Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia sprawozdania wyborczego:

- 1) **przyjmuje sprawozdanie bez zastrzeżeń;**
- 2) **przyjmuje sprawozdanie, wskazując na jego uchybienia, albo**
- 3) **odrzuca sprawozdanie w wypadku stwierdzenia:**

- a) pozyskania lub wydatkowania środków komitetu z naruszeniem przepisów art. 84a ust. 3 oraz 87a albo limitu określonego w art. 84d,
 - b) przekazania komitetowi wyborczemu lub przyjęcia przez komitet środków finansowych lub wartości niepieniężnych z naruszeniem przepisów art. 85 ust. 1-3,
 - c) przeprowadzania zbiórek publicznych wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 87.>
2. W razie zaistnienia wątpliwości co do prawidłowości sprawozdania wyborczego Państwowa Komisja Wyborcza może zwrócić się do danego komitetu o usunięcie wad sprawozdania lub o udzielenie wyjaśnień w określonym terminie.
3. Państwowa Komisja Wyborcza, badając sprawozdanie wyborcze, może zlecać sporządzanie ekspertyz lub opinii.
- [4. Państwowa Komisja Wyborcza, badając sprawozdanie wyborcze, może żądać od organów państwowych niezbędnej pomocy.]*
- <4. Organy państwowe udzielają Państwowej Komisji Wyborczej, na jej żądanie, pomocy niezbędnej w badaniu sprawozdania wyborczego.>**
- <4a. Organy kontroli, rewizji i inspekcji, działające w administracji rządowej i samorządzie terytorialnym, współpracują z Państwową Komisją Wyborczą i są obowiązane do udostępniania Państwowej Komisji Wyborczej, na jej wniosek, wyników postępowań kontrolnych prowadzonych przez te organy.>**
5. *[W terminie 7 dni]* **< W terminie 30 dni >** od dnia publikacji sprawozdania wyborczego, o której mowa w art. 87g ust. 7:
- 1) partie polityczne,
 - 2) komitety, które brały udział w danych wyborach,
 - 3) stowarzyszenia i fundacje, które w swoich statutach przewidują działania związane z analizą finansowania kampanii wyborczych
- mogą zgłaszać do Państwowej Komisji Wyborczej umotywowane, pisemne zastrzeżenia co do sprawozdań wyborczych komitetów.
6. Państwowa Komisja Wyborcza w terminie 60 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 5, udziela pisemnej odpowiedzi na zastrzeżenie.

[Art. 87j.

Komitet ulega rozwiązaniu z mocy prawa:

- 1) *po przyjęciu sprawozdania wyborczego komitetu przez Państwową Komisję Wyborczą albo*
- 2) *po bezskutecznym upływie terminu do wniesienia skargi, o której mowa w art. 87i ust. 1, albo*
- 3) *po wydaniu orzeczenia, o którym mowa w art. 87i ust. 2, uwzględniającego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania.]*

< Art. 87j.

1. Komitet ulega rozwiązaniu z mocy prawa:

- 1) jeżeli nie zgłosił kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej;
- 2) jeżeli Państwowa Komisja Wyborcza odmówiła zarejestrowania zgłoszonego przez komitet kandydata i pełnomocnik nie wniósł skargi, o której mowa w art. 42 ust. 4, albo Sąd Najwyższy nie uznał wniesionej skargi za zasadną;

- 3) jeżeli kandydat zgłoszony przez komitet został skreślony z listy kandydatów;
 - 4) po przyjęciu sprawozdania wyborczego komitetu przez Państwową Komisję Wyborczą;
 - 5) po bezskutecznym upływie terminu do wniesienia skargi, o której mowa w art. 87i ust. 1;
 - 6) po wydaniu orzeczenia, o którym mowa w art. 87i ust. 2, uwzględniającego skargę na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania.
2. Informację o rozwiązaniu komitetu z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, Państwowa Komisja Wyborcza podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej.
 3. Pełnomocnik finansowy komitetu, który uległ rozwiązaniu z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, przedkłada Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie wyborcze w terminie określonym w art. 87g ust. 1.>

[Art. 87k.

Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" oraz podaje do publicznej wiadomości, w formie komunikatu, informację o przyjętych i odrzuconych sprawozdaniach wyborczych komitetów.]

< Art. 87k.

Państwowa Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o przyjętych i odrzuconych sprawozdaniach wyborczych komitetów.>

Art. 88f.

Kto:

- [1]przekazuje środki finansowe lub nieodpłatnie świadczy usługi na cele kampanii wyborczej z naruszeniem zasad, o których mowa w art. 85 ust. 2 lub 3,]
 - 2) narusza zasady określone [w art. 85 ust. 4] < w art. 86 ust. 1 i 2> dotyczące sposobu gromadzenia środków finansowych komitetu,
 - 3) dokonuje wpłat na jeden komitet w wysokości przekraczającej limity określone w [art. 85 ust. 5 lub 6] < art. 86 ust. 5>,
 - 4) nie wprowadza zastrzeżenia do umowy rachunku bankowego, zawartej przez niego w imieniu komitetu, że wpłaty na komitet mogą być dokonywane tylko w sposób określony [w art. 85 ust. 7] < w art. 86 ust. 4>
- podlega karze grzywny.

Art. 88g.

Kto:

- 1) wydatkuje środki komitetu z naruszeniem zasad określonych w art. 84a ust. [2 lub] 3 albo limitu określonego w art. 84d,
- [2]przekazuje komitetowi albo przyjmuje w imieniu komitetu środki finansowe lub wartości niepieniężne wbrew zakazom określonym w art. 86,]

<2) przekazuje komitetowi albo przyjmuje w imieniu komitetu środki finansowe lub wartości niepieniężne z naruszeniem przepisów art. 85 ust. 1-3,>

<2a) pozyskuje lub wydatkuje środki komitetu z naruszeniem przepisów art. 87a,>

[3) wydatkuje środki komitetu z naruszeniem limitu określonego w art. 87c lub limitu określonego w art. 87d]

- podlega grzywnie od 1.000 do 100.000 złotych.

Art. 88h.

Kto:

[1)przekazuje środki finansowe lub wartości niepieniężne na rzecz innego komitetu wbrew zakazowi określonemu w art. 87a ust. 1 albo pozyskuje lub wydaje środki komitetu po dniu złożenia sprawozdania wyborczego, o którym mowa w art. 87g ust. 1,]

2) dokonuje wydatków na kampanię wyborczą prowadzoną w formach i na zasadach właściwych dla reklamy w wysokości przekraczającej limit określony w art. 87b

- podlega karze grzywny.

Art. 88i.

1. Pełnomocnik finansowy, który nie wykonuje w terminie:

1) obowiązku przekazania instytucji charytatywnej nadwyżki środków finansowych, o której mowa w art. 87g ust. 8,

2) obowiązku przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdania wyborczego, o którym mowa w art. 87g ust. 1<,>

<3) obowiązku prowadzenia, uaktualniania, umieszczenia na stronie internetowej komitetu lub przekazania Państwowej Komisji Wyborczej rejestrów, o których mowa w art. 87ea ust. 1>

- podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto nie dopuszcza do wykonania lub utrudnia dopełnienie przez pełnomocnika finansowego obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2.

<2a. Tej samej karze podlega pełnomocnik wyborczy, który dopuszcza do nieutworzenia w terminie strony internetowej komitetu, o której mowa w art. 84 ust. 2, lub nie wykonuje w terminie obowiązku powiadomienia Państwowej Komisji Wyborczej o jej utworzeniu, określonego w art. 84 ust. 3.>

3. Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 2, działa nieumyślnie, podlega grzywnie.

USTAWA z dnia 14 marca 2004 r. O REFERENDUM OGÓLNOKRAJOWYM (Dz. U. z 2003 r. Nr 57, poz. 507 i Nr 85, poz. 782 oraz z 2007 r. Nr 112, poz. 766)

Art. 90.

1. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Sejmu i do Senatu lub wybory Prezydenta Rzeczypospolitej:

- 1) głosowanie przeprowadza się w obwodach głosowania utworzonych dla właściwych wyborów i na podstawie spisów wyborców sporządzonych dla tych wyborów;
- <1a) zaświadczenia o prawie do głosowania wydaje się zgodnie z przepisami dotyczącymi właściwych wyborów; zaświadczenie upoważnia do wzięcia udziału we wskazanym w nim głosowaniu w wyborach oraz w odbywającym się w tym samym terminie głosowaniu w referendum;>**
- 2) zadania komisarzy wyborczych i komisji obwodowych wykonują odpowiednio okręgowe i obwodowe komisje wyborcze powołane do przeprowadzenia właściwych wyborów;
- 3) do kampanii referendalnej stosuje się przepisy rozdziału 6.
- <1a. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego, przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio, z tym, że:**
 - 1) głosowanie w referendum przeprowadza się w tych samych dniach, w których odbywa się głosowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego;
 - 2) w referendum mogą wziąć udział wyłącznie osoby ujęte w części A spisu wyborców;
 - 3) zaświadczenia o prawie do głosowania wydane zgodnie z przepisami dotyczącymi wyborów do Parlamentu Europejskiego upoważniają do wzięcia udziału w referendum wyłącznie obywatele Rzeczypospolitej Polskiej; dopisuje się ich do spisu wyborców w części A;
 - 4) zadania komisarzy wyborczych wykonują rejonowe komisje wyborcze powołane do przeprowadzenia wyborów do Parlamentu Europejskiego.>
2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i sposób łącznego prowadzenia kampanii referendalnej oraz kampanii wyborczej w programach radiowych i telewizyjnych, uwzględniając w szczególności:
 - 1) tryb postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania audycji referendalnych i audycji wyborczych w programach Telewizji Polskiej i Polskiego Radia;
 - 2) sposób przygotowania i rozpowszechniania audycji referendalnych i audycji wyborczych;
 - 3) sposób upowszechniania informacji o terminach rozpowszechniania audycji referendalnych i audycji wyborczych;
 - 4) terminy wynikające z kalendarza czynności związanych z przeprowadzeniem referendum oraz z kalendarza wyborczego.

Art. 92.

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu co wybory Prezydenta Rzeczypospolitej, w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta

Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2000 r. Nr 47, poz. 544 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).

- <3. W przypadku przeprowadzenia referendum w tym samym dniu co wybory do Parlamentu Europejskiego, w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 i z 2007 r. Nr 112, poz. 766).>**

USTAWA z dnia 23 stycznia 2004 r. - ORDYNACJA WYBORCZA DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (Dz.U. z 2004 r. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 112, poz. 766)

Art. 3.

[1. W Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się 54 posłów do Parlamentu Europejskiego.]

- <1. W Rzeczypospolitej Polskiej wybiera się posłów do Parlamentu Europejskiego w liczbie określonej w przepisach prawa Unii Europejskiej.>**

2. Posłów do Parlamentu Europejskiego wybiera się na 5 lat.

Art. 10.

1. Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej odbywają się w okresie wyborczym ustalonym w przepisach prawa Unii Europejskiej.
2. Wybory posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zarządza Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze postanowienia, nie później niż na 90 dni przed dniem wyborów, wyznaczając ich datę na dzień wolny od pracy przypadający w okresie wyborczym, o którym mowa w ust. 1.

- <3. Głosowanie w wyborach przeprowadza się w ciągu 2 dni.**

4. Termin głosowania określa się na dzień wolny od pracy oraz dzień go poprzedzający.>

Art. 32.

1. Osoby, którym przysługuje prawo wybierania posłów do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, wpisuje się do spisu wyborców.
2. Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców.

- <3. Dla osób kończących 18 lat w drugim dniu głosowania sporządza się dodatkowy spis.>**

[Art. 101.

1. *Środki finansowe lub wartości niepieniężne przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów art. 85 ust. 4 pkt 1, art. 86, art. 87 albo art. 88 podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli środki finansowe lub wartości niepieniężne zostały zużyte lub utracone, przepadkowi podlega ich równowartość.*

2. *Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, których komitet wyborczy nie przyjął lub zwrócił darczyńcy w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od daty dokonania darowizny.*
3. *Sądem właściwym do orzekania w sprawach przepadku środków finansowych lub wartości niepieniężnych, o których mowa w ust. 1, jest Sąd Okręgowy w Warszawie.*
4. *O orzeczenie przepadku środków finansowych lub wartości niepieniężnych występuje do sądu Państwowa Komisja Wyborcza.*
5. *Do postępowania w sprawie przepadku korzyści majątkowej stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym.]*

<Art. 101.

1. **Korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów ustawy podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość.**
2. **Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów ustawy, których komitet wyborczy nie przyjął lub które zwrócił w terminie 30 dni od dnia przekazania.**
3. **Przepis ust. 1 nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi wyborczemu z naruszeniem przepisów ustawy, które to korzyści lub ich równowartość zostały, w terminie 14 dni od dnia doręczenia komitetowi wyborczemu postanowienia o odrzuceniu jego sprawozdania wyborczego, a w przypadku skargi, o której mowa w art. 97 ust. 1 - w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego przez Sąd Najwyższy, dobrowolnie wpłacone na konto urzędu skarbowego właściwego dla siedziby komitetu. Korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym komitet wyborczy przekazuje temu urzędowi skarbowemu. Potwierdzenie przekazania korzyści majątkowej lub jej równowartości komitet wyborczy przedstawia Państwowej Komisji Wyborczej.**
4. **Przyjęcie korzyści majątkowych z naruszeniem przepisów ustawy stwierdza Państwowa Komisja Wyborcza w postanowieniu o odrzuceniu sprawozdania wyborczego.**
5. **W przypadku niewykonania czynności, o których mowa w ust. 3 zdanie pierwsze i drugie, albo jednej z tych czynności, Państwowa Komisja Wyborcza występuje do sądu przeciwko podmiotom, o których mowa w art. 56, o orzeczenie przepadku korzyści majątkowej lub jej równowartości oraz wydanie tej korzyści majątkowej lub zapłatę jej równowartości.**
6. **Sądem właściwym do orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest Sąd Okręgowy w Warszawie.**
7. **Egzekucja korzyści majątkowej lub jej równowartości następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organem egzekucyjnym jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo dla siedziby komitetu wyborczego.**
8. **Przejęte rzeczy ruchome, wierzytelności i inne prawa majątkowe naczelnik urzędu skarbowego spienięża według przepisów o egzekucji należności pieniężnych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.**
9. **Do postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym.>**

[Art. 106.

1. *Głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej, zwanym dalej "lokałem wyborczym", w ciągu jednego dnia, bez przerwy, między godziną 8⁰⁰ a 22⁰⁰.*
2. *Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych lub aresztach śledczych może zakończyć się wcześniej niż o godzinie określonej w ust. 1 w przypadku oddania głosu przez wszystkich wyborców. Skrócenie czasu głosowania zarządza obwodowa komisja wyborcza, po porozumieniu z kierownikiem szpitala, zakładu pomocy społecznej, zakładu karnego lub aresztu śledczego, powiadamiając o tym wyborców, wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) oraz właściwą rejonową komisję wyborczą.*
3. *Głosowanie w obwodach głosowania na polskich statkach morskich oraz za granicą odbywa się między godziną 8⁰⁰ a 20⁰⁰ czasu miejscowego. Jeżeli głosowanie miało być zakończone w dniu następnym po dniu głosowania w kraju, głosowanie przeprowadza się w dniu poprzedzającym.]*

<Art. 106.

1. **Głosowanie odbywa się w lokalu obwodowej komisji wyborczej, zwanym dalej „lokałem wyborczym”, każdego z dni bez przerwy od godziny 8.00 do godziny 20.00, a przerwa następuje od godziny 20.00 pierwszego dnia do godziny 8.00 drugiego dnia.**
2. **Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych lub aresztach śledczych może zakończyć się drugiego dnia głosowania wcześniej niż o godzinie określonej w ust. 1 w przypadku oddania głosu przez wszystkich wyborców. Skrócenie czasu głosowania zarządza obwodowa komisja wyborcza, po porozumieniu z kierownikiem szpitala, zakładu pomocy społecznej, zakładu karnego lub aresztu śledczego, powiadamiając o tym wyborców, wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) oraz właściwą okręgową komisję wyborczą.**
3. **Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich oraz za granicą odbywa się każdego z dni od godziny 8.00 do 20.00 czasu miejscowego, z przerwą od godziny 20.00 pierwszego dnia do godziny 8.00 drugiego dnia. Jeżeli głosowanie miało być zakończone w dniu następnym po drugim dniu głosowania w kraju, głosowanie rozpoczyna się w dniu poprzedzającym pierwszy dzień głosowania w kraju.>**

<Art. 106a.

1. **Wyborca, który przez właściwy organ orzekający został zaliczony do osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, z uwzględnieniem art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.), może udzielić pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu w wyborach, zwanego dalej „pełnomocnictwem do głosowania”.**
2. **W przypadku wyborcy, obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim, z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, skorzystać może osoba uznana w państwie pochodzenia za niepełnosprawną w stopniu, o którym mowa w ust. 1.**
3. **Przepis ust. 1 stosuje się również do wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 75 lat.**

4. Głosowanie za pośrednictwem pełnomocnika jest wyłączone w przypadku głosowania odbywającego się w: obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych lub aresztach śledczych oraz w obwodach głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich.
5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów wydawanych przez właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej, potwierdzających uznanie za osobę niepełnosprawną w stopniu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 106b.

1. Pełnomocnikiem może być tylko osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie co udzielający pełnomocnictwa do głosowania lub posiadająca zaświadczenie o prawie do głosowania, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Pełnomocnictwo do głosowania można przyjąć tylko od jednej osoby, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Pełnomocnictwo do głosowania można przyjąć od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny, zstępny, małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.
4. Pełnomocnikiem nie może być osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, a także mężowie zaufania zgłaszani przez komitety wyborcze, jak również kandydaci na posłów.

Art. 106c.

1. Pełnomocnictwa do głosowania udziela się przed wójtem, burmistrzem (prezydentem miasta) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.
2. Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządza się na wniosek wyborcy, wniesiony do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) gminy, w której wyborca jest wpisany do stałego rejestru wyborców, najpóźniej w 10 dniu przed dniem wyborów. Wniosek powinien zawierać dane: nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL oraz adres zamieszkania zarówno wyborcy jak i osoby, której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania, a także wyraźne oznaczenie wyborów, których dotyczy pełnomocnictwo do głosowania. Wniosek powinien zostać przedłożony przez osobę udzielającą pełnomocnictwa do głosowania lub przez osobę, na rzecz której ma być udzielone pełnomocnictwo do głosowania.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, załącza się:
 - 1) kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, a w przypadku wyborców, obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, tłumaczenie przysięgłe aktualnego dokumentu, o którym mowa w art. 106a ust. 5; udokumentowanie wieku przez osobę, o której mowa w art. 106a ust. 3, nie jest wymagane;
 - 2) pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem, zawierającą jej nazwisko i imię (imiona) oraz adres zamieszkania, a także nazwisko i imię (imiona) osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania;

- 3) kopię zaświadczenia o prawie do głosowania wydanego osobie mającej być pełnomocnikiem - w przypadku gdy osoba ta nie jest wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie co udzielający pełnomocnictwa do głosowania.
4. Akt pełnomocnictwa do głosowania, po sprawdzeniu, na podstawie dostępnych urzędowo dokumentów, danych zawartych we wniosku, niezwłocznie sporządza się w trzech egzemplarzach, z których po jednym otrzymują udzielający pełnomocnictwa i pełnomocnik, a trzeci egzemplarz pozostaje w urzędzie gminy.
5. Akt pełnomocnictwa do głosowania jest sporządzany w miejscu zamieszkania wyborcy udzielającego pełnomocnictwa wskazanym we wniosku, o którym mowa w ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. Akt pełnomocnictwa do głosowania może być sporządzony na obszarze gminy poza miejscem zamieszkania wyborcy udzielającego pełnomocnictwa, jeżeli wyborca zwróci się o to we wniosku, o którym mowa w ust. 2.
7. Gmina prowadzi wykaz sporządzonych aktów pełnomocnictwa do głosowania, w którym odnotowuje się fakt sporządzenia danego aktu.

Art. 106d.

1. Jeżeli wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania nie spełnia ustawowych warunków, o których mowa w art. 106a, art. 106b lub art. 106c ust. 2 i 3, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku wzywa wyborcę do usunięcia wad wniosku w terminie 3 dni. Przepis art. 106c ust. 2 zdanie trzecie stosuje się odpowiednio.
2. Jeżeli wad nie można usunąć albo nie zostały one usunięte w terminie, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) odmawia sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania. Odmowę sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie wyborcy.

Art. 106e.

1. Wyborca ma prawo do cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa do głosowania. Cofnięcie pełnomocnictwa do głosowania następuje przez złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów stosownego oświadczenia w urzędzie gminy, w którym sporządzono akt pełnomocnictwa do głosowania lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania.
2. Pełnomocnictwo do głosowania wygasa z mocy prawa w wypadku:
 - 1) śmierci lub utraty prawa wybierania przez udzielającego pełnomocnictwa lub pełnomocnika;
 - 2) braku przesłanek, o których mowa w art. 106b ust. 1 lub wystąpienia przesłanki, o której mowa w art. 106b ust. 4;
 - 3) wcześniejszego głosowania osobistego przez osobę udzielającą pełnomocnictwa.
3. Fakt cofnięcia lub wygaśnięcia pełnomocnictwa do głosowania przed przekazaniem spisu wyborców przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej odnotowuje w spisie wyborców wójt lub burmistrz (prezydent miasta), a po przekazaniu spisu - obwodowa komisja wyborcza właściwa dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa.

Art. 106f.

1. Czynności związane ze sporządzeniem aktu pełnomocnictwa do głosowania są zadaniem zleconym gminy i są wolne od opłat.

2. **Pełnomocnik nie może pobierać od udzielającego pełnomocnictwa do głosowania żadnych opłat za głosowanie w jego imieniu w wyborach.**
3. **Zakazane jest udzielanie pełnomocnictwa do głosowania w zamian za jakąkolwiek korzyść majątkową lub osobistą.**

Art. 106g.

Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania, wzory: wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania, zgody na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania i aktu pełnomocnictwa do głosowania, a także wzór i sposób prowadzenia oraz aktualizacji wykazu sporządzanych aktów pełnomocnictwa do głosowania.>

Art. 108.

1. Głosować może tylko wyborca wpisany do spisu wyborców, a także wyborca dopisany do spisu zgodnie z przepisami ust. 2 i 3.
2. Obwodowa komisja wyborcza dopisuje w dniu głosowania do spisu wyborców:
 - 1) wyborcę przedstawiającego zaświadczenie o prawie do głosowania, załączając zaświadczenie do spisu;
 - 2) wyborcę pominiętego w spisie, jeżeli udokumentuje, że stale zamieszkuje na terenie danego obwodu głosowania, a urząd gminy potwierdzi, że nie otrzymał zawiadomienia o utracie przez niego prawa wybierania lub o objęciu spisem wyborców w innym obwodzie;
 - 3) wyborcę skreślonego ze spisu dla danego obwodu głosowania w związku z umieszczeniem w spisie wyborców w szpitalu lub zakładzie pomocy społecznej, jeżeli udokumentuje, że opuścił szpital lub zakład pomocy społecznej w przeddzień wyborów;
 - 4) obywatela polskiego stale zamieszkującego za granicą, a głosującego w kraju na podstawie ważnego polskiego paszportu. W takim przypadku komisja odnotowuje numer paszportu oraz miejsce i datę jego wydania w rubryce spisu "uwagi" oraz umieszcza w paszporcie na ostatniej wolnej stronie, przeznaczonej na adnotacje wizowe, odcisk swojej pieczęci oraz wpisuje datę głosowania.
3. Przepis ust. 2 stosuje się również w przypadku przybycia wyborcy do szpitala lub zakładu pomocy społecznej w przeddzień wyborów.

<Art. 108a.

1. **Do głosowania przez pełnomocnika mają zastosowanie, z zastrzeżeniem ust. 3-5, przepisy art. 105 ust. 4 i 5.**
2. **Przed przystąpieniem do głosowania pełnomocnik okazuje obwodowej komisji wyborczej dokument umożliwiający stwierdzenie jego tożsamości oraz akt pełnomocnictwa do głosowania.**
3. **Obwodowa komisja wyborcza odnotowuje nazwisko i imię pełnomocnika wyborcy w spisie wyborców w rubryce „uwagi” odpowiadającej pozycji, pod którą umieszczono nazwisko wyborcy wraz z oznaczeniem „pełnomocnik”, a akt pełnomocnictwa do głosowania załącza do spisu wyborców.**

4. Pełnomocnik potwierdza otrzymanie karty do głosowania własnym czytelnym podpisem w rubryce spisu przeznaczanej na potwierdzenie otrzymania karty do głosowania przez wyborcę udzielającego pełnomocnictwa do głosowania.
5. Jeżeli pełnomocnictwo do głosowania zostało cofnięte lub wygasło, obwodowa komisja wyborcza odmawia wydania pełnomocnikowi karty do głosowania i zatrzymuje akt pełnomocnictwa.>

Art. 115.

1. Po wykonaniu czynności, o których mowa w art. 111-114, obwodowa komisja wyborcza sporządza, w dwóch egzemplarzach, protokół głosowania w obwodzie.
2. W protokole, o którym mowa w ust. 1, wymienia się kolejno liczbę:
 - 1) wyborców uprawnionych do głosowania;
 - 2) otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą kart do głosowania;
 - 3) wyborców, którym wydano karty do głosowania;
 - <3a) wyborców głosujących przez pełnomocnika;>
 - 4) niewykorzystanych kart do głosowania;
 - 5) kart nieważnych;
 - 6) kart ważnych;
 - 7) głosów nieważnych;
 - 8) głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe;
 - 9) głosów ważnych oddanych na poszczególne listy okręgowe;
 - 10) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów.
3. W protokole podaje się także czas rozpoczęcia i zakończenia głosowania oraz omawia zarządzenia i inne podjęte decyzje, jak również inne istotne okoliczności związane z przebiegiem głosowania.
4. Protokół podpisują i każdą ze stron parafują wszystkie osoby wchodzące w skład obwodowej komisji wyborczej obecne przy jego sporządzaniu. Protokół opatruje się pieczęcią komisji.
5. Mężom zaufania przysługuje prawo wniesienia do protokołu uwag, z wymienieniem konkretnych zarzutów. Adnotację o wniesieniu uwag zamieszcza się w protokole.
6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do członków obwodowej komisji wyborczej, z tym że nie zwalnia ich to z obowiązku podpisania protokołu głosowania w obwodzie.
7. Wzór protokołu, o którym mowa w ust. 1, ustala Państwowa Komisja Wyborcza.

Art. 117.

1. Obwodowa komisja wyborcza udostępnia wyborcom, przez wywieszenie w lokalu wyborczym w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców, wyniki głosowania obejmujące dane, o których mowa w art. 115 ust. 2.
2. Podanie do wiadomości publicznej wyników, o których mowa w ust. 1, nie może nastąpić przed zakończeniem głosowania w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.
3. Państwowa Komisja Wyborcza w celu realizacji wymogów wynikających z ust. 2 podaje do wiadomości publicznej oraz przekazuje obwodowym komisjom wyborczym

informację dotyczącą godziny, od której będzie można udostępniać wyborcom wyniki, o których mowa w ust. 1.

<Art. 117a.

- 1. Komisja obwodowa ustala wyniki głosowania po zakończeniu głosowania w drugim dniu.**
- 2. Komisja obwodowa po zakończeniu głosowania w pierwszym dniu:**
 - 1) zabezpiecza otwór urny;**
 - 2) ustala protokolarnie:**
 - a) liczbę niewykorzystanych kart do głosowania,**
 - b) liczbę osób uprawnionych do głosowania, czyli liczbę osób ujętych w spisie wyborców,**
 - c) liczbę kart wydanych - na podstawie podpisów osób w spisie wyborców.**
- 3. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2, komisja obwodowa umieszcza w opieczętowanych pakietach odrębnie karty niewykorzystane i spis wyborców, które wraz z urną pozostają w lokalu komisji.**
- 4. Po zakończeniu głosowania w pierwszym dniu i wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 2 i 3, przewodniczący komisji zamyka lokal komisji i opieczętowuje wejście do lokalu pieczęcią komisji. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) zapewnia ochronę lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu.**
- 5. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2, komisja obwodowa podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej, po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 4, przez wywieszenie protokołu w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych w budynku, w którym mieści się siedziba komisji; przepis art. 115 ust. 4 stosuje się odpowiednio. Wzór protokołu ustala, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza.**
- 6. Przed rozpoczęciem głosowania w drugim dniu komisja obwodowa stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie na wejściu do lokalu komisji, a także na pakietach z kartami do głosowania oraz ze spisem wyborców, są nienaruszone.**
- 7. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu, w tym również zasady udzielania przez Policję pomocy wójtom, burmistrzom (prezydentom miast) w celu prawidłowej ochrony tych lokali.**
- 8. Szczegółowy sposób wykonywania przez komisję obwodową czynności, o których mowa w ust. 2-6, określa, w drodze uchwały, Państwowa Komisja Wyborcza, zapewniając poszanowanie zasad przeprowadzania wyborów oraz ochronę urny, pakietów i dokumentów związanych z wyborami.**
- 9. Przepisy ust. 2-8 stosuje się do obwodów głosowania utworzonych na polskim statku morskim i za granicą, z tym że:**
 - 1) obowiązek zapewnienia ochrony lokalu komisji, o którym mowa w ust. 4, spoczywa odpowiednio na kapitanie statku i konsulu;**
 - 2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe**

wymagania oraz obowiązki kapitana polskiego statku morskiego w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu;

- 3) minister właściwy do spraw zagranicznych, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania oraz obowiązki konsula w zakresie ochrony lokalu komisji w czasie przerwy w głosowaniu.>

Art. 128.

1. Po wykonaniu czynności określonych w art. 126 i 127 Państwowa Komisja Wyborcza sporządza protokół wyników głosowania w skali kraju oraz ogólnego podziału mandatów między komitety wyborcze.
2. W protokole wymienia się liczby:
 - 1) wyborców uprawnionych do głosowania;
 - 2) wyborców, którym wydano karty do głosowania;
 - <2a) wyborców głosujących przez pełnomocnika;>**
 - 3) kart nieważnych;
 - 4) kart ważnych;
 - 5) głosów nieważnych;
 - 6) głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy okręgowe;
 - 7) głosów ważnych oddanych łącznie na listy okręgowe każdego komitetu wyborczego;
 - 8) mandatów przypadających każdemu komitetowi wyborczemu uprawnionemu do uczestniczenia w podziale mandatów.
3. W protokole wymienia się również komitety wyborcze, których listy okręgowe spełniają warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2, oraz komitety wyborcze, których listy okręgowe nie spełniają tego warunku. Do protokołu załącza się zestawienie, o którym mowa w art. 126.

Art. 131.

1. Po ustaleniu wyników wyborów w każdym okręgu wyborczym Państwowa Komisja Wyborcza sporządza protokół wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego.
2. W protokole zamieszcza się, oddzielnie dla każdego okręgu wyborczego, wykaz list okręgowych zarejestrowanych w okręgu oraz wykaz list, które spełniły warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2, a także liczby:
 - 1) wyborców uprawnionych do głosowania,
 - 2) wyborców, którym wydano karty do głosowania,
 - <2a) wyborców głosujących przez pełnomocnika;>**
 - 3) kart nieważnych,
 - 4) kart ważnych,
 - 5) głosów nieważnych,
 - 6) głosów ważnych oddanych na każdą z list okręgowych,
 - 7) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów każdej z list okręgowych,

8) mandatów przypadających każdej liście okręgowej spełniającej warunek, o którym mowa w art. 125 ust. 2,
oraz nazwiska i imiona wybranych posłów do Parlamentu Europejskiego z poszczególnych list.

Art. 164.

Kto, w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego, nie dopuszcza do wykonania lub utrudnia dopełnienie biegłemu rewidentowi obowiązku sporządzenia opinii lub raportu dotyczącego sprawozdania wyborczego - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

<Art. 164a.

Kto pobiera od udzielającego pełnomocnictwa do głosowania opłatę za głosowanie w jego imieniu - podlega karze grzywny.

Art. 164b.

Kto udziela pełnomocnictwa do głosowania w zamian za jakąkolwiek korzyść majątkową lub osobistą - podlega karze aresztu albo grzywny.>

Art. 166.

Do postępowania w sprawach, o których mowa w art. 146, art. 148-151, art. 153, art. 155 [*art. 157-162*] **<, art. 157-162, art. 164a i art. 164b>**, stosuje się przepisy o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.